

Základní škola Krnov, Janáčkovo náměstí 17, okres Bruntál, příspěvková organizace	
ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY	
část: 23. ŠKOLNÍ VÝLETY	
Č.j.:	ZSJK/738/2009
Spisový znak	A.1.
Skartační znak	A10
Vypracoval:	Karel Handlíř , ředitel školy
Schválil:	Karel Handlíř , ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	28.5. 2009
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1.9. 2009
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	19.5. 2009
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

1. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30, odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy

1. Organizace školních vlastivědných výletů se řídí zejména touto směrnicí, zákonem č.262/2006 Sb. zákoníkem práce, vyhláškou č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, platnými dopravními předpisy a rezortními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních, vše v platném znění, školním řádem. Vychází také z doporučení materiálu MŠMT - **Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy** čj. 37014/2005-25 vydaného v Praze dne 22.12.2005.

2. Organizace

- 2.1. Ředitel školy vydává pokyn k organizaci školních výletů jako součást organizačního řádu školy.
- 2.2. Školní vlastivědný výlet je výchovně vzdělávací akce třídy, relaxačního charakteru, **mimo sídlo školy, o délce nad 5 hodin, kdy se účastníci nestravují ve školní jídelně.**
- 2.2. Ředitel školy písemně pověřuje pedagogického pracovníka školy organizací výletu (dále jen vedoucí) – uvedením akce v týdenním plánu a potvrzením příkazu k pracovní cestě. Bez těchto náležitostí jde o neschválené akce, které nemohou být uskutečněny jako akce školy.
- 2.3. Vedoucí výletu v přípravě, provedení a vyhodnocení akce zajistí:
  - a) Zletilé osoby činné na akci seznámí prokazatelným způsobem se s právními normami uvedenými v odstavci 1, žáky seznámí s jejich obsahem přiměřeným způsobem.

b) Dotace výletu na školní rok:

<i>Září:</i>	adaptační kurz	1. a 2. stupeň	1-2 dny
<i>Červen:</i>	vlastivědné výlety	1. stupeň	1 den
		2. stupeň	1-2 dny
<i>Září – červen:</i>	exkurze	1. a 2. stupeň	1 den

V případě realizace projektů s větší potřebou denní dotace je možno stanovit vyjímku na základě rozhodnutí ředitele.

- c) Akce se mohou zúčastnit pouze žáci zdravotně způsobilí pro danou akci s písemným souhlasem rodičů. Žáci nepřihlášení na akci se účastní výuky v jiné třídě, informace bude předem sdělena rodičům nepřihlášeného žáka prokazatelným způsobem.
- d) Výlet je pro pedagogické pracovníky školy pracovní cesta, na kterou jsou vysíláni zaměstnavatelem písemným příkazem k pracovní cestě a o které podají určenému vedoucímu pracovníku školy ústní zprávu nejpozději následující pracovní den po návratu z akce. Výše stravného při pracovní cestě je dána směrnicí školy o cestovních náhradách.
- e) Vedoucí akce zajistí vyplnění formulářů cestovních příkazů pro pedagogické pracovníky školy, kteří se akce účastní a předloží k podpisu vedení školy.
- f) Vedoucí zajistí dostatečný počet zletilých osob s ohledem na právní předpisy. **S každou třídou nejméně dvě zletilé osoby, na každých 25 žáků nejméně jedna zletilá osoba, s ohledem na náročnost a charakter činností během výletu** případně další zletilé osoby zdravotně způsobilé a v pracovně právním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem).
- g) Žáky zároveň seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu (například nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany, nálezy nebezpečných předmětů apod.). Dále žáky seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pokud se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště a průběžně také s ustanoveními školního řádu, vnitřního řádu, řádů dílen, laboratoří, odborných pracoven, sportovních zařízení, tělocvičen a hřišť a jiných pracovišť a s dalšími opatřeními školy, jež mohou mít bezpečnostně preventivní význam.
- h) Vedoucí výletu zajistí poučení žáků a ostatních účastníků o BOZP, požární ochraně, dopravní kázni, ekologických předpisech, nebezpečí pobytu v přírodě, zásadách slušného chování, s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu (například nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany, nálezy nebezpečných předmětů apod.). Dále žáky seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pokud se vztahují na příslušnou činnost. Dokladem o provedeném poučení je záznam poučení v třídní knize, přílohou je osnova poučení. Pokud to stanoví předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, nebo je-li to odůvodněno rizikem činnosti, budou znalosti účastníků ověřeny.
- i) Seznámí rodiče s cílem a organizačním zajištěním výletu, zajistí písemný souhlas rodičů s účastí jejich dítěte na akci. Informuje je o tom, že zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh výletu.

Základní škola Krnov, Janáčkovo náměstí 17, okres Bruntál, příspěvková organizace

- j) Zajistí možnost **telefonického kontaktu** po celou dobu konání akce, telefonní číslo nahlásí vedení školy i rodičům.
- k) Zajistí dozor nad žáky po celou dobu konání akce, včetně noci. Při akcích konaných mimo školu, kdy místem pro shromáždění žáků není škola, začíná dozor 15 minut před dobou shromáždění na určeném místě. Po skončení akce dozor končí na předem určeném místě a v předem stanoveném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí škola nejméně jeden den před konáním akce, buď zákonným zástupcům žáků. **Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dozor konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole.** Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dozoru a ředitel školy o tomto poučení provede písemný záznam, který osoba pověřená dozorem podepíše.
- l) Zajistí dodržování předpisů (dopravní kázeň,...) a metodických pokynů a zásad (střídání činností, dostatek odpočinku, přizpůsobení pohybových činností nejslabším účastníkům, sledování zdravotního stavu a potíží žáků, přiměřená zátěž žáků,...). Pedagogičtí pracovníci a instruktoři jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav žáků. Během výletu přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek. O trase a časovém plánu výletu družstev musí být informován vedoucí výletu, popřípadě zástupce ubytovacího zařízení.
- m) **Vybavenou lékárníčku.** Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni žáci a všichni účastníci akce.
- n) Seznam žáků s telefonickým kontaktem na rodiče žáků.
- o) Pro pohybové činnosti žáků vyhledává bezrizikové prostory, činnosti provádí jen za dostatečného dozoru, vhodných podmínkách a počasí, vždy s ohledem na zdravotní stav účastníků a jejich fyzickou zdatnost. Při sportovních činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například náramky, hodinky, náušnice, pearcing, náhrdelníky, prsteny ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa, způsob zajištění předmětů stanoví vedoucí akce. Oděv musí být přiměřeně vhodný vykonávané sportovní činnosti, učitel dodržování tohoto požadavku kontroluje.
- p) Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.
- q) Při pohybových činnostech v přírodních podmínkách je třeba volit terén a překážky úměrné věku, klimatickým podmínkám, rozumovému a fyzickému vývoji s přihlédnutím ke kvalitě výstroje a výstroje žáků. Pedagogičtí pracovníci a instruktoři jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav žáků. Během výletu přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek. O trase a časovém plánu výletu musí být informován vedoucí kurzu, popřípadě odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.
- r) Koupání se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno. Koupání dětí v přírodě musí být přizpůsobeno počasí, fyzické zdatnosti dětí a jejich plaveckým schopnostem. Děti se mohou koupat jen za dohledu osoby činné jako dozor. Dohled může vykonávat jen osoba, která je schopna poskytnout záchranu tonoucímu. Koupat se děti smějí nejdříve 1 hodinu po hlavním jídle nebo po intenzivním cvičení.
- s) Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro **koupání**, přesně vymezí prostor, kde se žáci mohou pohybovat (plavat) a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se žáků ve skupině. **Skupina na jednoho pedagogického pracovníka je maximálně 10 žáků.** Pro žáky škol a tříd samostatně určených pro žáky se speciálními

Základní škola Krnov, Janáčkovo náměstí 17, okres Bruntál, příspěvková organizace

vzdělávacími potřebami se tento počet řídí zvláštním předpisem. Po skončení koupání skupiny žáků a v jeho průběhu pedagogický pracovník kontroluje počet žáků.

- t) Po skončení výletu provede vyúčtování akce na předepsaném formuláři, prokazatelným způsobem s ním seznámí zákonné zástupce žáka, vrátí nevyčerpané finanční prostředky. Doklady o vyúčtování uschová.
- u) Do 10 dnů provede vyúčtování podle zákona o cestovních náhradách, na formuláři příkazu k pracovní cestě.

3. Dokumentace

- a) Před akcí vedoucí odevzdá písemně plán výletu (viz. příloha č. 1).
- b) Při vyúčtování odevzdá hospodářce vyúčtování akce (viz. příloha č. 2).

4. Poučení o bezpečnosti

Před akcí vedoucí této akce prokazatelným způsobem poučí účastníky akce v rozsahu uvedeném v příloze č. 3 této směrnice.

5. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: ředitel, zástupci ředitele, hospodářka (vyúčtování a cestovní náhrady)
2. O kontrolách provádí písemné záznamy
3. Směrnice nabývá platnosti dnem 1.6. 2009
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem 19.5. 2009

V Krnově dne 19.5. 2009

Karel Handlíř
ředitel školy

Seznam příloh:

1. Plán školních výletů
2. Vyúčtování školního výletu
3. Poučení o bezpečnosti

Základní škola Krnov, Janáčkovo náměstí 17, okres Bruntál, příspěvková organizace
Plán školního výletu, kurzu, školy v přírodě a exkurze

Vedoucí akce:		Třída:	
Termín:		Počet žáků:	
Místo:		Telefon:	
Doprovod: (dle poč. žáků a náplně)	Zaměstnanci školy:	Jiné zletilé osoby / fce:	Zdravotník:

Zajištění žáků, kteří se akce neúčastní:

<i>žák</i>	<i>třída</i>	<i>žák</i>	<i>třída</i>

Předpokládané výdaje na akci:

Vybráno od žáka	Předpokládané výdaje celkem:	Vyúčtování: viz příloha podat do 10 dnů

Za poučení žáků o BOZP zodpovídá:		Provede dne:	
Písemný souhlas rodičů s účastí na akci:	Kontroloval:		

Stručný popis akce: (program, náplň, cíle, trasa ...)

Místo a čas odjezdu:		Místo a čas návratu:	
Dopravní prostředek:	Ubytování – adresa, telefon:		

Datum předložení žádosti: (min. týden před)		Podpis vedoucího akce:	
Připomínky ředitele:			
Podpis ředitele: Schválené akce vyjdou v plánu práce na daný týden.			

Povinnosti vedoucího akce:	Zajistit dopravu, ubytování a stravování v souladu s předpisy. Poučit dospělé účastníky akce a žáky o BOZP, zejména o dopravní kázní, poskytování první pomoci, organizačním a časovém průběhu celé akce, jejich povinnostech. Dodržovat specifické předpisy a poučit o nich žáky - ubytovací řád, zákaz rozdělávání ohňů v lese, pravidla pro pohyb v přírodních rezervacích či chráněných oblastech, ... Během celé akce řídit a kontrolovat práci všech dospělých osob činných na akci. Zajistit dostatečnou informovanost rodičů žáků. Zajistit od rodičů přihlášku dítěte na akci včetně oznámení o jeho zdravotní způsobilosti. Zajistit dostatečný dohled nad žáky po celou dobu akce. Náročnost činností během akce volit s ohledem na fyzickou zdatnost dětí a jejich zdravotní stav. Zajistit zdravotní péči nad účastníky akce - lékárnička, kontakty na lékařskou pomoc v místě akce, upozornění rodičům a škole, záznamy do knihy úrazů, ... Zjistit, zda jsou účastníci pojištěni úrazovým pojištěním, případně pojištění sjednat.
-----------------------------------	--

Vyúčtování akce pořádané školou

Název akce:

Termín konání:

Hlavní vedoucí:

Pedagogiční paracovníci:

Externí pracovníci:

Zdravotník:

Počet žáků:

Ostatní účastníci:

	třída:	
	počet	
0		
0		

Příjmy:

vybráno od žáka:

vybráno od žáků celkem:

zaplacené zálohy:

sponzorské dary celkem:

příjmy celkem:

0	Kč
0	Kč
	Kč
0	

Výdaje:

	celkem	na 1 žáka
	0	
	0	
	0	
	0	
výdaje celkem:	0	

Použití sponzorských financí:

čerpáno celkem:

Rozdíl celkem:

	Kč
0	Kč

S rozdílem bylo naloženo:

Potvrzuji správnost vyúčtování financí žáků a předání všech souvisejících výše uvedených podkladů.

Rodiče byli seznámeni s vyúčtováním dne:

V Krnově dne:

Zpracoval: _____

Poučení o bezpečnosti

Před akcí vedoucí této akce prokazatelným způsobem poučí účastníky akce v rozsahu zde uvedeném:

Poučení žáků o bezpečnosti se zaměřuje zejména na tyto oblasti:

- trasa výletu, upozornění na místní specifika a nebezpečí (přírodní rezervace,...)
- zdravotní způsobilost žáků - akce se mohou zúčastnit pouze žáci zdravotně způsobilí (vedoucí vyžaduje potvrzení rodičů nebo zvláštní lékařské potvrzení podle náročnosti akce, zvaží, zda se jí mohou zúčastnit žáci po nemoci, žáci uvolnění z výuky některého předmětu, astmatici, alergici, apod.),
- seznámení žáků s režimem dne
- poučení žáků a ostatních účastníků o BOZP, požární ochraně, dopravní kázni, ekologických předpisech, nebezpečí pobytu v přírodě, zásadách slušného chování, návštěvním řádu, ubytovacím řádu, zákaz požívání alkoholu a návykových látek.
- počet zletilých osob pro vykonávání dohledu nad žáky. Povinnost žáků dbát pokynů těchto pracovníků.
- dodržování předpisů (dopravní kázeň,...) a metodických pokynů a zásad (střídání činností, dostatek odpočinku, přizpůsobení pohybových činností nejslabším účastníkům, sledování zdravotního stavu a potíží žáků, přiměřená zátěž žáků,...).
- bezpečnost a ochranu zdraví žáků - pohybové činnosti žáků jsou bezrizikové, je nutný vždy dohled ped. pracovníků

Povinnosti žáků

Každý žák je povinen:

- dodržovat ustanovení školního řádu i na výjezdni akci,
- řídit se pokyny vedoucího akce a všech dalších osob vykonávajících dohled,
- dodržovat stanovený režim dne,
- chovat se tak, aby neohrozil zdraví a bezpečnost svoje ani jiných osob, dbát na čistotu a pořádek, dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pravidla požární ochrany,
- řídit se pokyny provozovatelů ubytovacích a jiných zařízení, které během akce navštíví
- hlásit neprodleně každý úraz,
- hlásit neprodleně ztrátu osobní věci (za ztrátu, která bude hlášena opožděně, nepřebírá škola zodpovědnost),

Povinnosti zákonných zástupců

- informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh akce,

BOZP a Požární ochrana

Vedoucí výletu a osoba vykonávající dozor kontroluje a vyžaduje dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jakož i dodržování pokynů žáky.

Kromě základních předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví je nutné se řídit následujícími pokyny.

Chůze po silnici

Při chůzi se skupina řídí pravidly silničního provozu, zejména

- skupina jde po chodníku vždy vpravo, nejvýše ve dvojitě,
- tam kde nejsou chodníky, chodci chodí po levé krajnici (levý kraj vozovky) s tím, že na více zatížených či nepřehledných úsecích je bezpečnější, aby děti šly po jednom za sebou,

Základní škola Krnov, Janáčkovo náměstí 17, okres Bruntál, příspěvková organizace

- nemůže-li jít organizovaný tvar po levé krajnici, se zvýšenou opatrností může jít po pravé straně vozovky; s vědomím rizik (osoby jdou po stejné straně vozovky jako jedoucí vozidla, uvidí vozidlo až v okamžiku, když je na stejné úrovni s ním),
- podle možností se vozovkám vyhýbáme úplně a volíme trasu přírodou,
- s dětmi jdou nejméně dvě dospělé osoby – jedna vpředu, druhá vzadu; pokud to není možné a se skupinou jde jako doprovod pouze jedna osoba, měla by jít vzadu, aby měla neustálý přehled o celé skupině a mohla udržovat pořádek a kázeň;
- vpředu jdoucí osoba vždy před křižovatkou (železničním přejezdem...) zastaví postup celé skupiny; teprve poté, co je celá skupina pohromadě, všichni přejdou,
- na vozovce je zakázáno hrát hry či soutěžit. Pozornost je co nejvíce zaměřena na provoz a na předvídání nebezpečných situací,
- upozorňujeme děti na vozidla, která nás míjejí, dítě se může snadno leknout, porыв vzduchu od nákladního automobilu může dítě vyvést z rovnováhy,
- zásady bezpečnosti dodržujeme i na polních a lesních cestách, na cyklostezkách

Provoz ve městě

- při výběru trasy pro přesun či hru je třeba volit vždy raději méně rušné silnice, nelze-li se jim zcela vyhnout,
- seznámit děti předem s cílem a trasou přesunu, pro jejich orientaci, poučit jak se zachovat, pokud se ztratí,
- při chůzi po chodníku se pohybujeme vždy po pravé straně,
- rizika, která mohou vzniknout z pouliční zločinnosti; tou nejčastější jsou přepadení, kapesní krádeže,
- riziko představují i zvířata,
- sraz před odjezdem hromadnou dopravou volit s dostatečným časovým předstihem, při čekání na příslušný spoj je dobré udržet děti i jejich zavazadla pohromadě, přesuny v prostoru nádraží provádět hromadně, pouze na pokyn vedoucího, do dopravního prostředku nastupovat až na pokyn vedoucího
- zajistit léky na tlumení nevolnosti
- před výstupní stanicí dát včas pokyn k přípravě na vystoupení,

Bouřky

Za bouřky je lépe přerušit některé činnosti a vyhledat spolehlivý úkryt. Obzvláště nebezpečný je v tomto případě pobyt ve volné přírodě. Není bezpečné telefonovat, pracovat s elektrickými a plynovými spotřebiči atd. nevhodným úkrytem jsou malá stavení bez hromosvodu, například kůlny, ale i velká stavení s porušenou statikou (např. polorozpadlé kostely), neboť úder blesku může způsobit další narušení zdiva a hrozí zřícení. Venku bez možnosti úkrytu nezůstávat na vyvýšeninách, holých pláních, pod osamělými stromy. Bezpečnější jsou husté porosty, úzká údolí, úpatí vysokých skalních stěn, jeskyně, městské ulice.

Požární ochrana

Poučení v oblasti požární ochrany

- tísňové telefonní číslo
- nahlášení požáru (dopravní nehody)
- nalezené zápalky, hra se zápalkami
- proč se při požáru neschovávat, proč se nevracet pro své věci
- hořící oblečení, první pomoc při popáleninách
- jak se chránit před ohněm a kouřem, první pomoc při nadýchání se kouře
- požární prevence v přírodě, lesní požáry